

Ympäristön tila 2013

Pirkanmaa

Pirkanmaalla ympäristöön kohdistuu melkoisia paineita

Pirkanmaa on väestöltään Suomen toiseksi suurin maakunta, jossa on noin puoli miljoonaa asukasta. Muuttovoiton ansiosta väkiluku kasvaa jatkuvasti, ja kasvu keskittyy erityisesti Tampereen seudulle.

Pirkanmaan suuri väestö ja taloudellinen aktiivisuus aiheuttavat melkoisia paineita luonnolle ja ympäristölle. Suhdanteista riippumatta ympäristökuormitus on jatkuvasti huomattavaa, samoin energian ja luonnonvarojen käyttö.

Ympäristöstä huolehtiminen on Pirkanmaalla edistynyt monin tavoin. Valtion ja kunnan viranomaiset vastaavat omilla toimialoillaan ympäristöön liittyvistä tehtävistä. Maakunnassa on myös aktiivisia järjestöjä, jotka toimivat ympäristön hyvän tilan ja suojelun suotuisan tason edistämiseksi. Pirkanmaalla on ympäristöasioita tarkasteltu kokonaisvaltaisesti Pirkanmaan liiton johdolla laajassa yhteistyössä laaditussa, vuonna 2011 valmistuneessa Pirkanmaan ympäristöohjelmassa, jossa on esitetty ympäristön tilan parantamisen kannalta tärkeimmät toimenpiteet.

Alkuperäinen luonto on Pirkanmaan kaltaisessa maakunnassa, jossa kaikkiin alueisiin kohdistuu suuria käyt-

töpaineita, varsin uhanalainen. Valtakunnalliset luonnon-suojeluohjelmat on pääosin toteutettu Pirkanmaalla ja Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelma on edennyt hyvin. Suojelu- ja hoitotoimenpiteistä huolimatta useat lajit ja luontotyytit ovat edelleen uhattuina. Huomiota joudutaan kiinnittämään myös kaupunkiympäristöön, mm. viheralueisiin ja ekologiin käytäviin. Pirkanmaan ympäristöohjelmassa sovittiin, että eri toimijoiden yhteistyönä laaditaan Pirkanmaan luonnon monimuotoisuusohjelma.

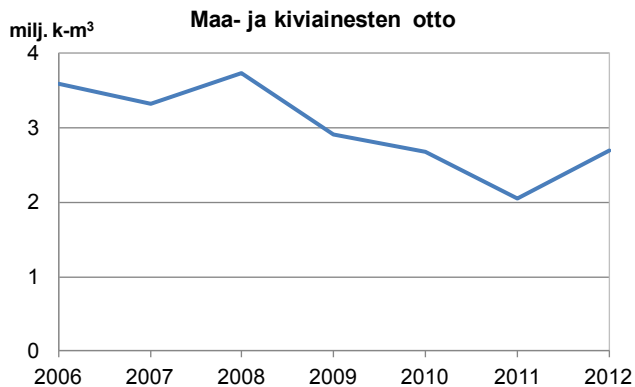
Ilmastomuutos etenee Pirkanmaalla kuten muuallakin maailmassa. On kuitenkin tärkeää, että maakunnassa suhtaudutaan asianmukaisella vakavuudella ilmastomuutokseen sopeutumiseen ja varautumiseen sekä ilmastomuutoksen hillintään esimerkiksi korvaamalla fossiilisten polttoaineiden käyttö uusiutuvilla energialähteillä. Pirkanmaalla onkin puuenergian käyttö selvästi lisääntynyt viime vuosina. Ilmasto ja energiakysymyksiä maakunnassa tarkastellaan monipuolisesti Pirkanmaan ilmasto- ja energiastrategiassa, joka valmistuu keväällä 2014.

Lisätietoa ympäristön tilasta löytyy verkosta

Tämä katsaus tarkastelee ympäristön tilaa Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) toimialueella. Samanaikaisesti tämän katsauksen kanssa on julkaistu 12 muun alueen vastaavat katsaukset sekä valtakunnallinen ympäristön tila -katsaus. Katsaukset ovat tiiviitä esityksiä tärkeimmistä ja ajankohtaisimmista ympäristön tilaan liittyvistä aiheista. Tietolähteinä on käytetty ympäristöhallinnon sekä muiden viranomaisten ja tutkimuslaitosten tietojärjestelmiä. Lisätietoa ympäristön tilasta löytyy osoitteesta www.ymparisto.fi/ymparistontila2013.

Luonnonvarat

Maa-ainesten ottaminen puolittunut

Pitkän aikavälin kehitys: 😊

Lyhyen aikavälin kehitys: 😊

Suhteessa tavoitteisiin: 😊

Soraa ja kalliokiveä käytettiin Pirkanmaalla vuonna 2012 yhteensä lähes 3 miljoonaa kiintokuutiometriä (k-m³) eli noin 6 m³ jokaista pirkanmaalaista kohden. Käyttö on suurin piirtein samalla tasolla kuin vuosina 2009–2011, mutta lähes miljoona kuutiota vähemmän kuin ennen talousongelmia.

Merkittävin suuntaus maa-ainesten ottamisessa on viime vuosikymmeninä ollut se, että kalliosta murskaamalla

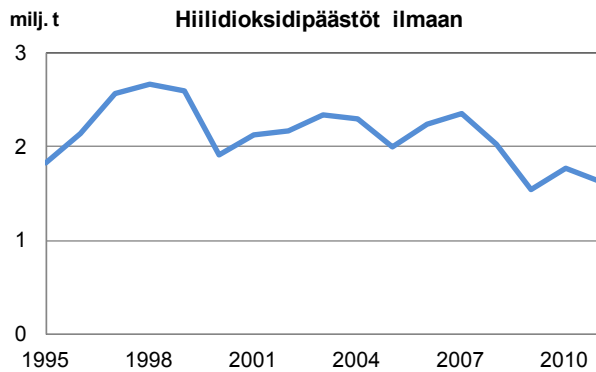
tehty sepeli on korvannut harjuista kaivettavaa soraa ja hiekkaa. Nykyisin kalliokiviainesta käytetään jo enemmän kuin hiekkaa ja soraa. Soran käyttöä ovat hillinneet pula soravaroista ja pohjaveden suojelun asettamat rajoitukset. Lisäksi tehokkaammat ja halvemmat louhinta- ja murskaustekniikat ovat parantaneet kalliomurskeen kilpailukykyä.

Lähde: ELY-keskus/NOTTO-tietokanta

Ilmastonmuutos ja energia

Teollisuuden ja energiatuotannon hiilidioksidipäästöt ilmaan Pirkanmaalla

Pitkän aikavälin kehitys: 😊

Lyhyen aikavälin kehitys: 😊

Suhteessa tavoitteisiin: 😊

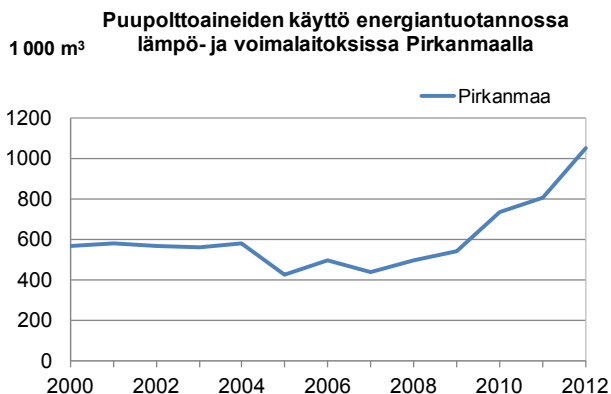
Hiilidioksidi on kasvihuonekaasu, jonka pitoisuuden nousu edistää ilmastonmuutosta. Suomi on yhdessä EU-maiden kanssa ottanut tavoitteekseen vähentää hiilidioksidipäästöjä 20 % vuoteen 2020 mennessä vuoden 1990 tasosta. Teollisuuden ja energiatuotannon osuus hiilidioksidin kokonaispäästöistä Pirkanmaalla oli vuosina 2010 ja 2011 noin 35 %. Päästöissä on viime vuosien aikana aleveva trendi, johon vaikuttaa muun muassa taloudellinen tilanne. Vuoden 2008 taloudellinen taantuma näkyy myös hiilidioksidin päästöluvuissa, samoin kuin talouden elpymisen vuonna 2010. Toinen laskevaan trendiin vaikuttanut tekijä on bioenergian (erityisesti puuhakkeen) käytön lisääntyminen ja vastaava fossiilisten polttoaineiden käytön väheneminen.

Lähteet:

Ympäristönsuojelun tietojärjestelmä Vahti
Nurminen, M. ja Virta, T. 2012. Pirkanmaan kasvihuonekaasupäästöt, tilanne vuonna 2010 ja 2011. Ramboll Oy:n selvitys Pirkanmaan ELY-keskukselle.

Pirkanmaan energiantuotanto murroksessa – puu korvaa maakaasua

Pitkän aikavälin kehitys: 😊

Lyhyen aikavälin kehitys: 😊

Suhteessa tavoitteisiin: 😊

Pirkanmaalle on suunnitteilla uusia metsähaketta polttoaineenaan käyttäviä lämpö- ja voimalaitoshankkeita useiden satojen megawattien tehon edestä.

Maakaasulle asetetut veronkorotukset ovat heikentäneet sen kilpailukykyä merkittävästi. Tällä hetkellä vero on 5,5 € / MWh ja vuonna 2015 7,7 € / MWh. Ei siis ihme, että vaihtoehtoisia polttoaineita pohtivat kaukolämpöyhtiöt laskevat paljon puuenergian varaan. Uusia metsähaketta polttoaineenaan käyttäviä lämpö- ja voimalaitoshankkeita onkin vireillä eri puolilla maakuntaa.

Maakaasumaakunta

Pirkanmaan puuenergia selvityksen 2011 mukaan Pirkanmaan merkittävin energianlähde on maakaasu ja sen osuus kokonaisenergiankäytöstä on reilu kolmannes. Pirkanmaalla käytetäänkin 15 % Suomeen tuotavasta maakaasusta. Maakaasuputken toinen pää on Ikaalisissa ja toinen pää Siperiassa. Maakaasu luokitellaan fossiiliseksi polttoaineeksi ja sen käytön vähentäminen on myös ilmastoteko.

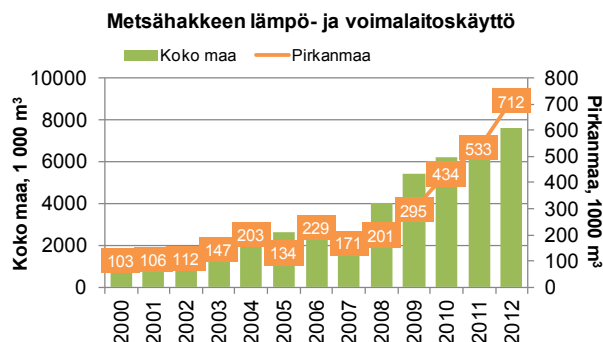
Puuenergia kasvussa

Puuenergian kokonaiskäyttö vuonna 2012 oli Pirkanmaalla yhteensä 3,3 TWh. Laskennassa on otettu huomioon metsähakkeen-, metsäteollisuuden sivutuotteiden- ja pienpuun käyttö. Suurin kasvu on ollut kiinteiden puupolttoaineiden lämpö- ja voimalaitoskäytössä, joka kasvoi Metsäntutkimuslaitoksen puun energiakäyttötilaston mukaan 30 % vuoteen 2011 verrattuna. Tämän selittää pääosin metsähakkeen käytön kasvun peräti 179 000 kiintokuutiometrillä.

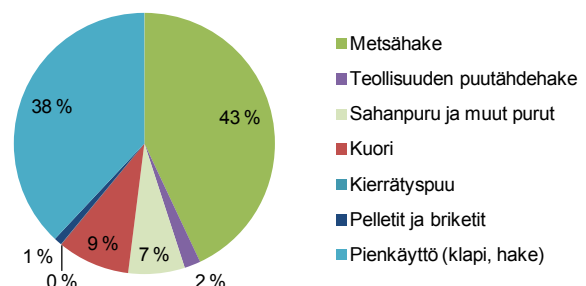
Lisäämällä puuenergian käyttöä parannetaan Suomen vaihtotasetta, luodaan positiivisia vaikutuksia aluelouteen ja edistetään paikallista yrittäjyyttä.

Lähteet:

Suomen metsäkeskus, Julkiset Palvelut
METLA/Metinfo/Tilastopalvelu

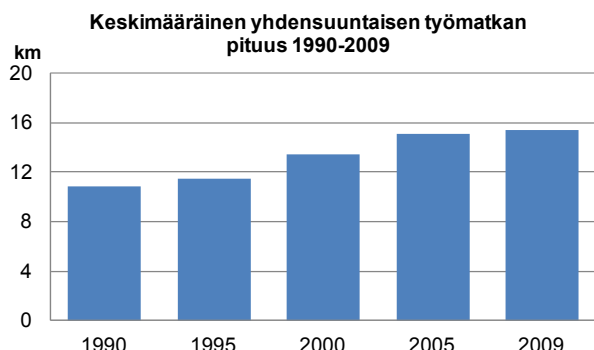

Puun energiakäytön jakautuminen Pirkanmaalla

Yhdyskuntarakenne

Työmatkan keskimääräinen pituus

Pitkän aikavälin kehitys: ☹️ työmatkojen keskipituus on kasvanut 20 vuodessa vajaasta 11 kilometristä yli 15 kilometriin

Lyhyen aikavälin kehitys: ☹️ työmatkojen keskipituus on jatkanut kasvuaan

Suhteessa tavoitteisiin: ei asetettu tavoitetta

Pirkanmaalaiset tekevät valtakunnalliseen keskiarvoon verrattuna hieman pidempiä työmatkoja. Työmatkojen keskipituus on kasvanut 20 vuodessa lähes viisi kilometriä. Yleisesti työmatkojen pidentymiseen vaikuttavat suurten kaupunkien ympärillä laajenevat työssäkäyntialueet, kaupunkiseutujen välinen työmatkaliikenne sekä työpaikkojen erikoistuminen. Pirkanmaalla työmatkojen

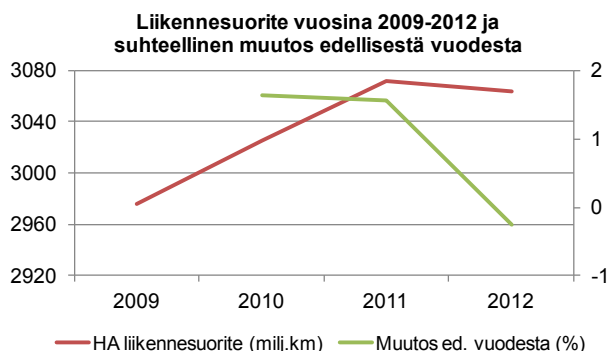
pituutta selittää myös työssäkäynti pääkaupunkiseudulla. Pirkanmaan ja Uudenmaan välillä tehdään noin 7000 päivittäistä työmatkaa.

Lähteet:

Yhdyskuntarakenteen seurantajärjestelmä/Syke
Tilastokeskus

Pirkanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma 2012

Henkilöautojen liikennesuoritteet

Pitkän aikavälin kehitys: ☹️ henkilöautoilla ajettujen kilometrien määrä on kasvanut

Lyhyen aikavälin kehitys: ☹️ henkilöautojen liikennesuorite väheni hiukan vuodesta 2011 vuoteen 2012)

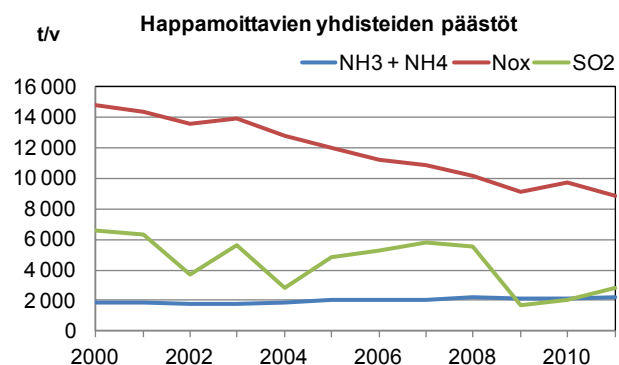
Suhteessa tavoitteisiin: ei asetettu tavoitetta

Pitkään jatkunut henkilöautojen liikennesuoritteen kasvu taittui vuonna 2012. Liikennesuorite laski koko Pirkanmaan alueella, myös Tampereen kaupunkiseudulla. Suhteellinen muutos oli pieni eli vain 0,3 % ja se voi johtua huonosta taloustilanteesta tai panostuksesta joukkoliikenteeseen.

Lähde: Liikennevirasto

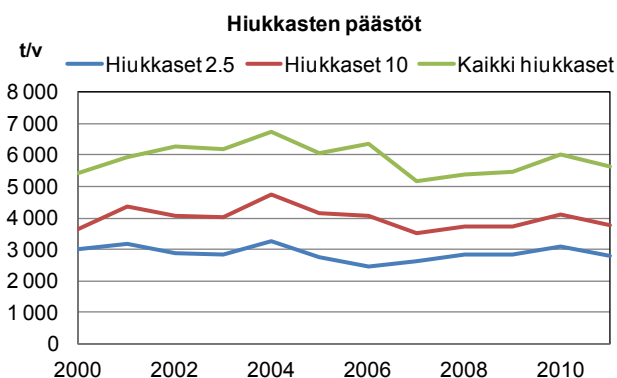

Ilman epäpuhtaudet

NH₃ + NH₄ = ammoniakki ja ammoniumtyppi, NO_x = typen oksidit, SO₂ = rikkidioksidi

Valtaosa ilmaan pääsevästä rikin ja typen oksideista on peräisin energiantuotannosta. Suomessa niiden päästö-määrät vaihtelevat vuodesta toiseen riippuen siitä, kuinka paljon vesivoimaa on saatavilla ja kuinka paljon energiaa tarvitaan lämmitykseen. Rikin ja typen oksidit ja ammo-niakki aiheuttavat luonnossa vesistöjen ja metsien hap-pamoitumista. Pirkanmaalla happamoittavien yhdisteiden

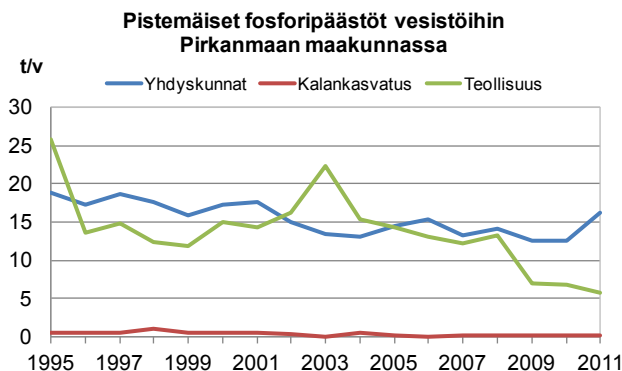
ilmanpäästöissä on tapahtunut viime vuosina lievää las-kua, kun taas hiukkasten päästöt ovat pysyneet ennal-laan.

Lähde: Ympäristötiedon hallintajärjestelmä Hertta

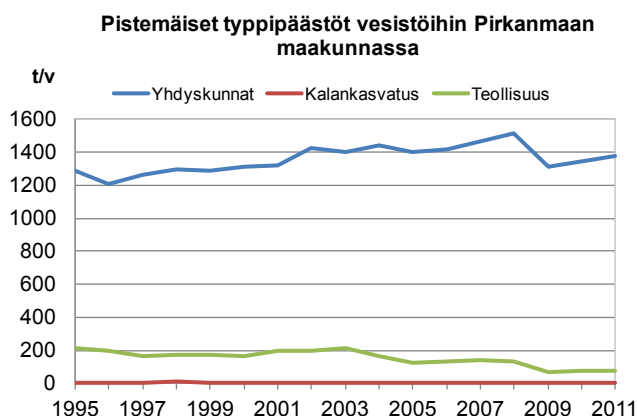
Makea vesi ja meri

Pistemäiset fosfori- ja typpipäästöt vesistöihin

Pitkän aikavälin kehitys: 😊 Pistemäinen fosforikuormitus on vähentynyt puoleen vuodesta 1991 vuoteen 2011

Lyhyen aikavälin kehitys: 😊 Teollisuuden aiheuttama fosforikuormitus on vähentynyt merkittävästi vuosina 2008 – 2011, mutta vastaavasti yhdyskuntien aiheuttama fosforikuormitus on pysynyt ennallaan

Pitkän aikavälin kehitys: 😞 Pistemäinen typpekuormitus ei ole vähentynyt vaan kasvanut hieman

Lyhyen aikavälin kehitys: 😞 Yhdyskuntien aiheuttama typpekuormitus on kasvanut

2000-luvulla yhdyskuntien jätevedenpuhdistamoiden puhdistusteho fosforin osalta on kasvanut huolellisen hoidon ja kehittyneen prosessinohjauksen ansiosta jo noin 96 %:iin. Tulevaisuudessa puhdistamoilla ei enää ole odotettavissa kovinkaan suurta puhdistustehon parannusta. Kunnissa keskitetään parhaillaan jätevesien käsittelyä, ja samalla jäljelle jääviä puhdistamoita saneerataan. Tampereelle on suunnitteilla kokonaan uuden keskuspuhdistamon rakentaminen. Näidenkään toimenpiteiden jälkeen fosforinpoistossa ei enää ole mahdollista saavuttaa kovinkaan suurta parannusta. Kehityksen myötä puhdistamoiden toimintavarmuus ja toiminnan tasaisuus kuitenkin paranevat, joten vuosittaisten kuormitusten vaihteluiden pitäisi tulevaisuudessa tasaantua.

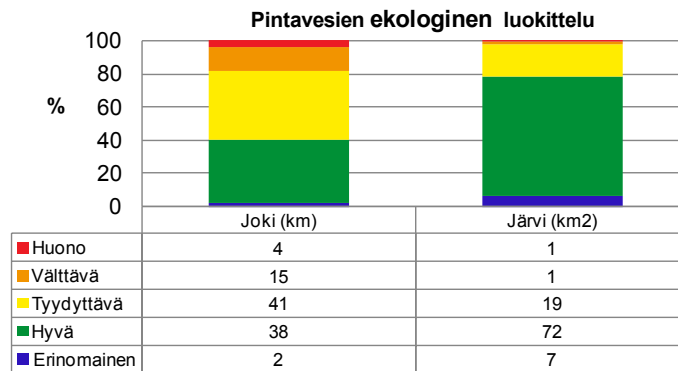
Teollisuuden aiheuttama fosforikuormitus on pienentynyt merkittävästi vuoden 2008 aikana ja sen jälkeen. Syynä on kuormittavan toiminnan vähentyminen Pirkanmaalla. Fosforikuormituksen vuosittainen vaihtelu teollisuuslaitosten päästöissä johtunee sekä tuotannollisista että jätevesiprosessien toiminnallisista häiriöistä, joille biologiset puhdistamot ovat alttiita. Teollisuuden aiheuttama typpekuormitus väheni myös edellä mainituista tuotannollisista syistä.

Yhdyskuntien typpekuormitus vesiin on kasvanut jonkin verran 2000-luvulla. Typenpoisto ei ole vielä laajassa käytössä Pirkanmaan jätevedenpuhdistamoilla. Typenpoiston käyttöönotto vaatii laitoksilta suuria muutoksia ja investointeja. Nykyisin sitä edellytetään isompien puhdistamojen lupia uudistettaessa ja uusia puhdistamoja rakennettaessa, joten typpekuormituksen voi odottaa pienenevän lähivuosikymmeninä. Tällä hetkellä typpeä poistetaan jo Akaassa, Valkeakoskella ja Lempäälässä sekä muutamalla pienemällä laitoksella. Kokonaistyppeä poistavat laitokset otetaan lähivuosina käyttöön myös Nokialla ja Hämeenkyrössä, sekä koko Sastamalan alueen jätevedet johdetaan lähivuosina Huittisiin rakennettavalle typpeä poistavalle puhdistamolle. Erityisesti Tampereelle suunnitellun keskuspuhdistamon valmistuttua joskus 2020-luvun puolivälin jälkeen typpekuormituksessa on odotettavissa selkeä aleneminen.

Kalankasvatuksen osuus Pirkanmaan fosfori- ja typpekuormituksesta on pieni verrattuna muuhun kuormittavaan toimintaan.

Lähde: Ympäristönsuojelun tietojärjestelmä Vahti

Pintavesien tila pääosin hyvä

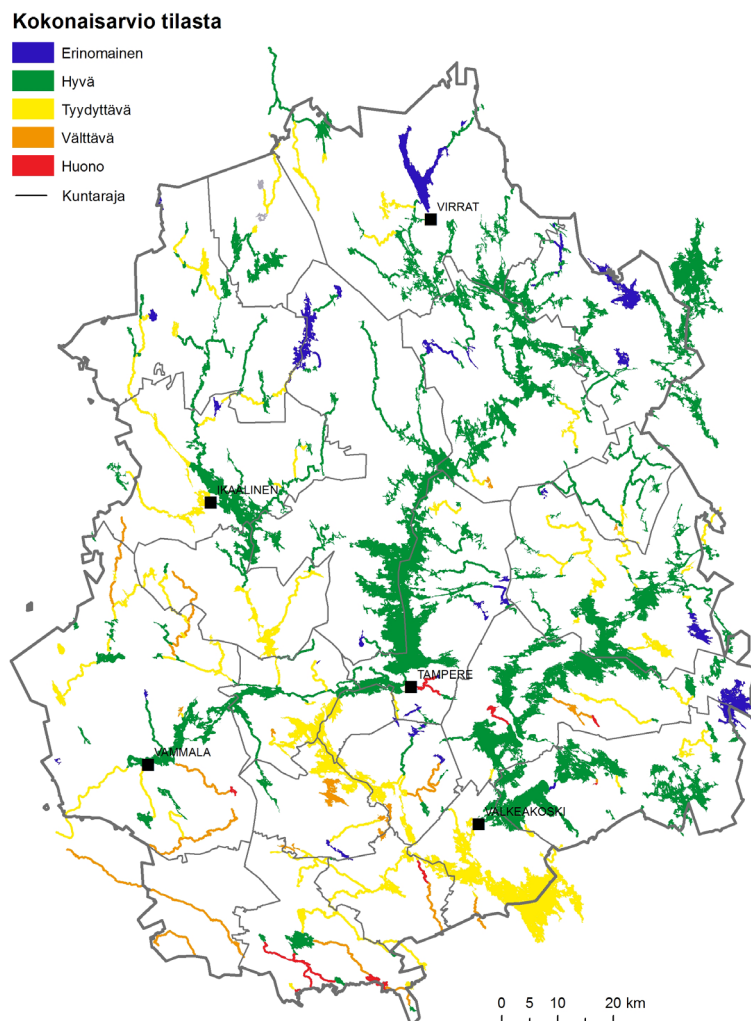
Suurin osa Pirkanmaan pintavesistä on ekologiselta tilaltaan hyviä tai erinomaisia. Järvet ovat paremmassa kunnossa kuin joet.

Pirkanmaan järvien lukumäärästä 75 % ja pinta-alasta 79 % on erinomaisessa tai hyvässä ekologisessa tilassa. Jokien määrästä erinomaisessa tai hyvässä luokassa on 53 % ja jokipituudesta 40 %. Hyvää heikommassa tilassa on järvien määrästä 25 % ja pinta-alasta 21 % sekä jokien määrästä 47 % ja jokipituudesta 60 %.

Pirkanmaan ELY-keskuksen alueella Pyhäjärven, Vanajaveden sekä Ikaalisten reitin alueen järvien ja jokien

vedenlaatu on muuta Pirkanmaata huonompi. Jokien ja järvien tilaa ovat heikentäneet erityisesti hajakuormituksen aiheuttama rehevöityminen ja jokien osalta joillakin alueilla myös vesistöjen rakenteelliset muutokset. Sekä järvien ja jokien rehevöitymisongelmien takana on edelleen pääsääntöisesti maatalouden aiheuttama kuormitus. Pirkanmaan suuret järvet Pyhäjärveä ja Vanajavettä lukuun ottamatta ovat kuitenkin hyvässä tai erinomaisessa tilassa.

Lähde: Ympäristötiedon hallintajärjestelmä Hertta

Pohjaveden tila

Pirkanmaalla on nyt 20 riskialueeksi nimettyä pohjavesialuetta eli neljä aluetta enemmän kuin vuonna 2009. Pohjavesialue luokitellaan riskialueeksi silloin, kun pohjavedessä on todettu haitallisten aineiden pitoisuuksia ja ne voivat vaarantaa veden tilan ilman suojelutoimia. Myös liiallinen pohjaveden otto tai vastaava toimenpide voi vaarantaa pohjaveden tilaa. Viidellä pohjavesialueella alueen kemiallinen tila on huono ja kahdella alueella on ongelmia pohjaveden määrän kanssa.

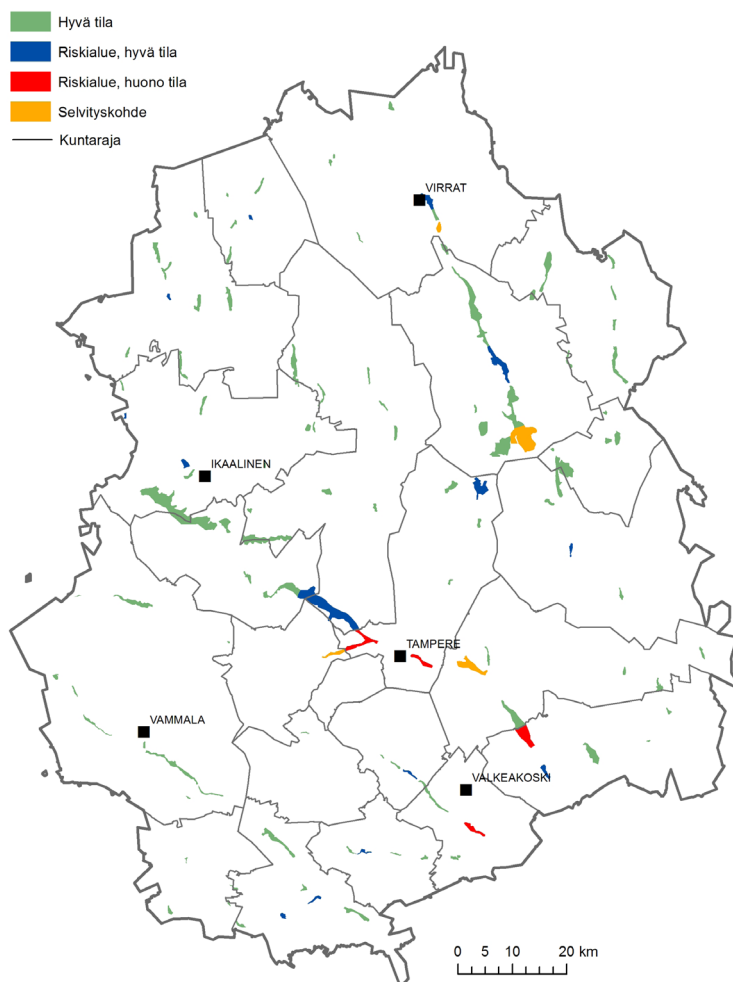
Tampereella Messukylään sijoittuvalta Aakkulanharjun pohjavesialueelta pohjavedestä on havaintoja torjunta-ainejäämistä sekä metallipitoisuuksista. Alueella on mm. suuri maankaatopaikka ja runsaasti yritystoimintaa. Epilänharju-Villilän pohjavesialueet ovat molemmat huonossa tilassa lähinnä trikloorieteeni- ja tetrakloorieteenipitoisuuksien takia. Suurimmat pitoisuudet sijoittuvat Epilän alueelle. Epilänharju-Villilän (A) pohjavesialueelta löytyy lisäksi merkkejä kuormituksesta muualtakin (mm. torjunta-aineita ja bensiinin lisäainetta). Näille pohjavesialueille sijoittuu paljon pohjaveden riskitoimintoja, mm. jakeluasemia ja teollisuutta. Pälkäneellä Isokangas-Syrjänhar-

jun pohjavesialueelta on pohjavedestä edelleen löytynyt jäämiä torjunta-aineista. Pälkäneen kunnan Kinnalan vedenottamo sijoittuu kuitenkin eri osa-alueelle. Kunnan vedenottamosta otettu vesimäärä ylittää pohjavesialueen luontaisen muodostumisen, ja vedenoton takia ottamon alueella pohjaveden pinnat ovat laskeneet. Valkeakoskella Sääksmäellä Kemmolan vedenottamo on suljettu torjunta-aineiden takia. Ikaalisissa Lauttalamminkulman pohjavesialueella on turvetuotannon seurauksena pohjaveden pinta pohjavesialueella laskenut. Alueen tilanteen parantamiseksi on aloitettu toimenpiteet ja tehty selvitys pohjavesiolosuhteista.

Pirkanmaalla pohjavesialueiden riskit kohdistuvat taajamiin erityisesti harjujaksolla, joka kulkee Pälkäneeltä Hämeenkyröön Tampereen kaupunkiseudun halki. Osa ongelmista aiheutuu menneistä riskitoiminnoista, joista nyt näkyy jälkiä pohjavedessä. Tiesuolaus on Pirkanmaalla yleisin pohjavesien pilaantumisen riskitekijä. Puolella riskialueista on kohonnut kloridipitoisuus, joka kuitenkin ylittää ympäristölaatusuunnit vain vähän ja on osassa alueista laskusuunnassa.

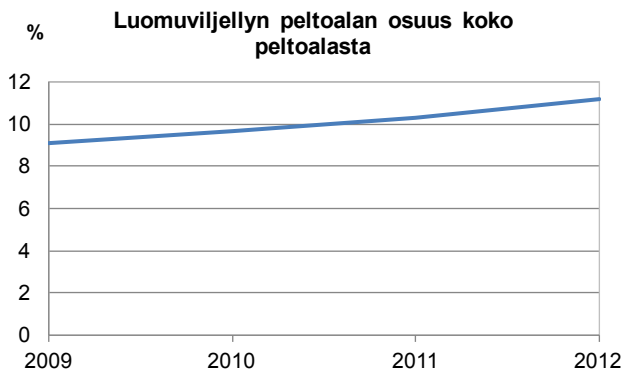
Lähde: Ympäristötiedon hallintajärjestelmä Hertta

Pohjavesien tila ja riskialueet 2013

Vihreä talous

Luomutuotanto Pirkanmaalla

Pitkän aikavälin kehitys: 😊 Pirkanmaalla luomutuotanto ja tuotannon toimintaedellytykset ovat kehittyneet tasaisesti

Lyhyen aikavälin kehitys: 😊 Viimeisen viiden vuoden aikana luomuviljelty pelloala, tilamäärä, (kasvinviljelytilat sekä kotieläintilat) ja tilakoko ovat kasvaneet aiempaa nopeammin

Suhteessa tavoitteisiin: 😊 Luomualan kehittämissuhteissa asetettu tavoite vaatii noin 10 prosentin vuosittaista kasvua. Vuonna 2013 Pirkanmaan luomuviljelty pinta-ala kasvoi 3 prosenttia vuodesta 2012

Pirkanmaalla 11,7 % pelloista ja 10,4 % maatiloista on luomutuotannossa. Luomutuotanto on sekä kasvi- että eläintuotannon osalta lisääntynyt 2000-luvun puolivälin jälkeen. Tuotannon kasvua selittää ensisijaisesti se, että luomutuotteiden kysyntä ja kiinnostus on kuluttajien keskuudessa kasvanut.

Maakunnista Pirkanmaalla on eniten luomutiloja (kpl) ja kolmanneksi eniten luomuviljeltyjä pellohehtaareja. Pirkanmaalaisten luomutilojen keskikoko on n. 5 ha enemmän kuin tavanomaisten tilojen keskikoko.

Pirkanmaa tunnetaan luomukauran tuottajana, sillä n. 15 % Suomessa tuotetusta luomukaurasta tuotetaan Pirkanmaalla. Tunnusomaista pirkanmaalaiselle luomutuot

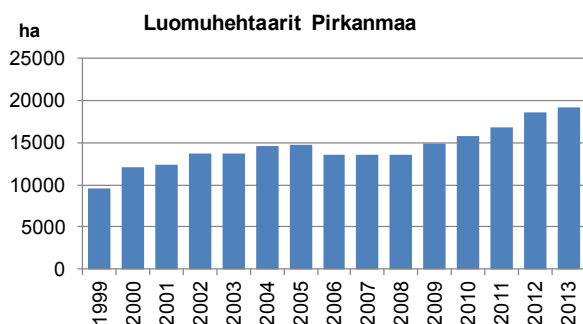
tannolle on suhteellisen iso nurmen osuus luomualasta, joka selittyy kasvaneella luomukotieläintuotannolla.

Sen sijaan luomuperunan, -avomaanvihannesten ja -marjojen viljelyala on ollut alhainen, mutta lähtenyt hienoiseen nousuun viime vuosina.

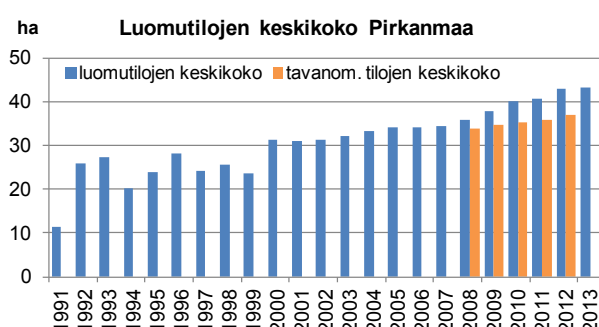
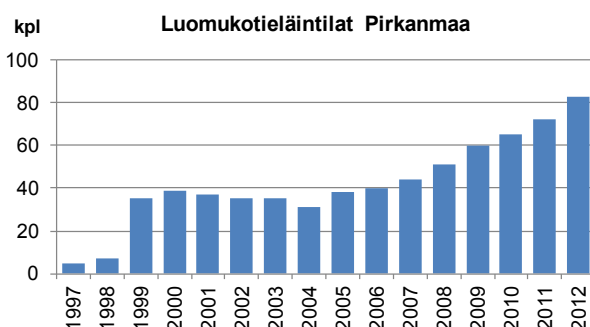
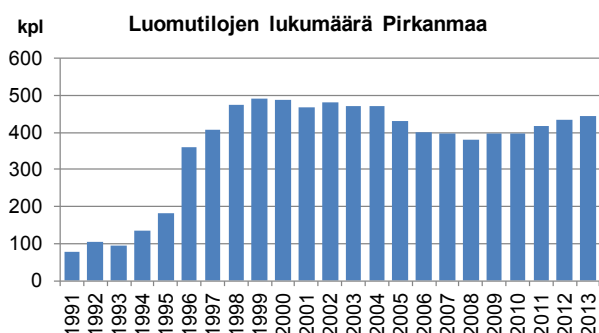
Luomukotieläintiloja Pirkanmaalla on 83 kpl, joista 16 tilalla tuotetaan luomumaitoa, naudanlihan tuotantoa on 47 tilalla ja lampaanlihan tuotantoa 16 tilalla.

Lähteet:

Luonnonmukaisen tuotannon tilastot ja tietohaut EVIRA

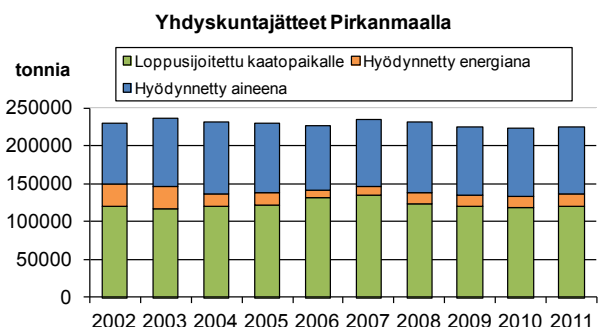

Tilastossa on mukana myös siirtymävaiheessa oleva pinta-ala. Siirtymävaiheessa peltoa viljellään luonnonmukaisesti, mutta satoa ei vielä saa markkinoida luomutuotteena.

Jätteet

Jätteiden ilmastovaikutuksia voidaan vähentää

Hyötykäyttöön soveltuvaa jätettä viedään kaatopaikalle

Jätehuolto on saatu toimivaksi parissa vuosikymmenessä kunnallisten jäteyhtiöiden ja jätealan yrittäjien toimin. Jätteet käsitellään nykyisin pääosin asianmukaisesti. Samaan aikaan materiaalikulutus on korkea. Yhdyskunta- ja kotitalousjätteiden määrä on pysynyt Pirkanmaalla viime vuosina suunnilleen samalla tasolla. Pirkanmaalla muodostui vuonna 2011 yhdyskuntajätettä 225 000 tonnia. Kotitalousjätteen osuus tästä oli 274 kg asukasta kohden.

Pirkanmaalla yhdyskuntajätteistä yli puolet meni edelleen kaatopaikalle vuonna 2011. Määrä on yli Etelä- ja Länsi-Suomen keski-tason. Yhdyskuntajätteestä hyödynnettiin materiaalina 39 % ja energiana 7 %. Kaatopaikalle päätyy edelleen hyötykäyttöön soveltuvaa jätettä. Sekajätteen seassa on kierrätettävissä olevia jätelajeita kuten biojätettä, metalia ja pahvia. Hyödyntämisen jälkeen biohajoavia jätteitä sijoitettiin Pirkanmaalla kaatopaikalle 66 000 tonnia vuonna 2011.

Jätteiden ilmastovaikutuksia voidaan vähentää lisäämällä jätteiden hyötykäyttöä. Avainasemassa on saada biohajoavat jätteet paremmin hyödynnetyksi, sillä niiden hajotessa kaatopaikalla syntyy kasvihuonekaasu metaania. Jatkossa biohajoavat jätteet pyritään ohjaamaan kaatopaikkojen sijasta kompostoitavaksi, mädätettäväksi tai energiana hyödynnettäväksi. Tätä jouduttavat vuonna 2013 hyväksyt valtionneuvoston asetukset, jotka käytännössä lopettavat biohajoavien jätteiden sijoittamisen kaatopaikoille vuonna 2016.

Jätteen markkina-arvo uusiutuotteina ja energiana on ymmärretty. On odotettavissa, että lähitulevaisuudessa yhdyskuntajätteen hyödyntämistä tulee nousemaan reilusti. Tammervoima Oy rakentaa Tampereelle voima-

Pitkän aikavälin kehitys: ☹️ Materiaalikulutus on suurta. Yhdyskuntajätettä muodostui jokaista pirkanmaalaista kohti 457 kg vuonna 2011

Lyhyen aikavälin kehitys: ☹️ Yhdyskuntajätteen hyödyntämisessä on vielä paljon potentiaalia

Suhteessa tavoitteisiin: ☹️ Tavoitteet ovat, että vuonna 2020 yhdyskuntajätteen määrä on alhaisempi kuin vuonna 2007 asukasta kohden. Yhdyskuntajätteestä hyödynnetään 90 %. Tavoitteet ovat edenneet osittain, mutta vaativat lisäponnisteluja.

laitoksen, joka tuottaa sähköä ja lämpöä yhdyskuntajätteistä vuodesta 2016 lähtien. Satsaukset olisivat tarpeen niin lajitteluun kuin käsittelykapasiteetin lisäämiseksi biohajoavien jätteiden osalta. Lisäksi yleistä panostusta jätteiden materiaali- ja energiakierrätykseen ja kulutuksen vähentämiseen (mm. ruokahävikki) on suunnitteilla.

Lähteet:

Pirkanmaan ELY-keskus / Etelä- ja Länsi-Suomen jättesuunnittelu

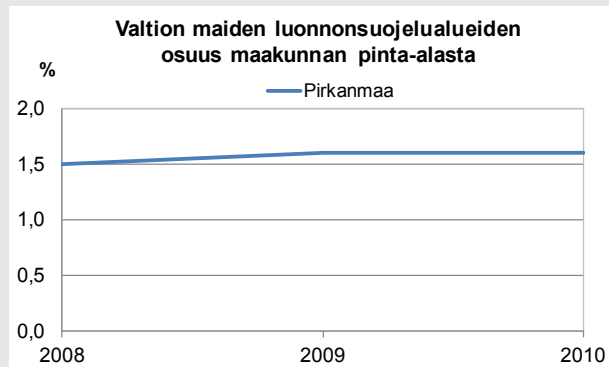
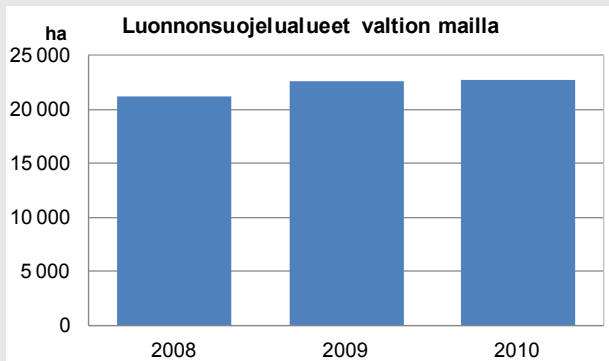
Ympäristönsuojelun tietojärjestelmä Vahti

Biohajoavat jätteet ovat merkittävän kaatopaikan ympäristöhaittoja aiheuttavista jätteistä. Niiden sijoittamista kaatopaikoille tullaan rajoittamaan vuodesta 2016 lukien lainsäädännöllä. Positiivinen vaikutus tulee näkymään kasvihuonekaasupäästöjen ja vesistökuormitusten vähenemänä. Kuva on Tarastejärven kompostointilaitoksesta, jossa biojätteistä tuotetaan multaa. (Kuva Pirkanmaan Jätehuolto Oy).

Luonnon monimuotoisuus

Luonnonsuojelualueiden määrä

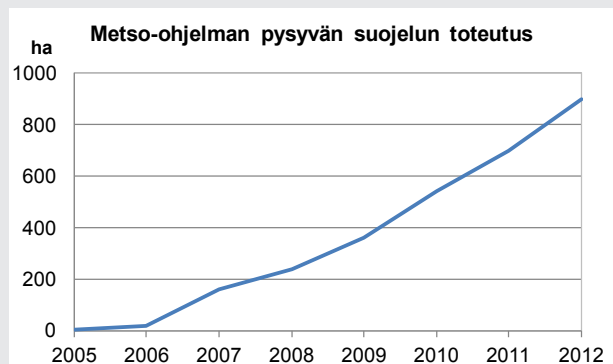
Luonnonsuojelualueiden pinta-ala on kasvanut viime vuosina lähinnä Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelman kautta. Eniten on suojeltu runsaslahopuustoisia metsiä. Suojeluun on tarjottu myös lehtoja ja puustoisia soita. Alueet on perustettu yksityisiksi luonnonsuojelualueiksi tai hankittu valtiolle suojelualueiksi.

Pitkän aikavälin kehitys: 😊

Lyhyen aikavälin kehitys: 😊

Suhteessa tavoitteisiin: 😊

Metso-ohjelman pysyvän suojelun toteutus

NÄKYMIÄ | JOULUKUU | 2013
PIRKANMAAN YMPÄRISTÖN TILA 2013

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

11.12.2013 | Ympäristövaikutukset

www.ely-keskus.fi/julkaisut